

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 27Csp/75/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118210102
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Maláriková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:2118210102.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Miroslavou Malárikovou v právnej veci žalobcu: Slovenská sporiteľňa, a.s., IČO: 00 151 653, so sídlom Tomášikova 48, Bratislava, zastúpený: Roman Kvasnica a partneri s.r.o., IČO: 36 866 598, so sídlom Žilinská cesta 130, Piešťany, proti žalovanej: G. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. R. X, zastúpená: Občianske združenie OPOS, IČO: 51 147 688, so sídlom A. Hlinku 1084/24A, Trenčianska Teplá, o zaplatenie 2.748,90 € s príslušenstvom a o vzájomnej žalobe o zaplatenie sumy 607,09 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu zamietá.
- II. Súd žalovanej nepriznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania.
- III. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanej sumu 1,- € spolu s úrokom z omeškania 5% ročne zo sumy 1,- € od 9.4.2019 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- IV. Vo zvyšku súd vzájomnú žalobu zamietá.
- V. Súd žalobcovi priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov konania o vzájomnej žalobe v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Podanou žalobou doručенou súdu dňa 12.12.2018 sa žalobca domáhal zaplatenia 2.748,90 € s úrokom 16,90% zo sumy 2.077,96 € od 01.03.2018 do zaplatenia a úrokom z omeškania 5,00% ročne zo sumy 2.647,40 € od 01.03.2018 do zaplatenia z titulu spotrebného úveru uzatvoreného so žalovanou dňa 11.11.2011.

2. Žalovaná v podaní zo dňa 25.03.2019 navrhla žalobu zamietnuť ako nedôvodnú. Namietla, že jej bol úver poskytnutý vo výške 2.921,- € a nie 3.000,- € podľa zmluvy. Z titulu úveru zaplatila žalobcovi viac ako jej bolo žalobcom poskytnuté. Úver je bezúročný a bezpoplatkov pre nesprávne uvedenú ročnú percentuálnu mieru nákladov (ďalej len „RPMN“), ktoré podľa internetovej kalkulačky má správne byť 24,61%. Žalobca sa bezdôvodne obohatil o sumu 607,09 € (zaplatila 3.528,90 € - poskytnuté plnenie 2.921,- €), preto žiadala, aby súd zaviazal žalobcu zaplatiť jej sumu 607,09 € s 5% ročným úrokom z omeškania od 12.11.2016 do zaplatenia a nahradiť trovy konania. Z opatrnosti vzniesla námietku premlčania. Podanie žalovanej je vzájomnou žalobou. Podanie prevzal právny zástupca žalobcu dňa 31.05.2019.

3. Žalobca v replike zo dňa 12.06.2019 uviedol, že RPMN vypočítaná pomocou internetovej kalkulačky je len orientačnou pomôckou, je nepresná. Žalovaná pri zadávaní údajov neuviedla ani poplatok za

správu úveru 2,99 € mesačne. V zmluve uvedená RPMN 21,58% je vyčíslená bankovým informačným systémom zohľadňujúc všetky potrebné parametre. Splatnosť úveru bola vyhlásená ku dňu 16.06.2017 a vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej čiastky do 15 dní od prevzatia listiny. Oznámenie žalovaná prevzala 29.06.2017, a 15 dňová lehota jej uplynula 14.07.2017 a od 15.07.2017 začala plynúť 3-ročná premlčacia lehota. Žaloba bola podaná na súde 12.12.2018, včas. Napriek tomu, že úver nie je bezúročný a bezpoplatkov, z opatrnosti vznesol žalobca námietku premlčania voči nároku žalobkyne na zaplatenie sumy 607,09 € a uplatnený nárok navrhol zamietnuť.

4. Žalovaná sa k riadne doručenej replike žalobcu nevyjadřila.

5. Súd vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 14.10.2019. Súd zamietol žalobu (I. výrok rozsudku), zaviazal žalobcu zaplatiť žalovanej sumu 1,- € s úrokom z omeškania od 09.04.2019 do zaplatenia (II. výrok rozsudku) a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Po odvolaní žalobcu Krajský súd v uznesení z dňa 30.10.2020 č.k. 10Co/306/2019 napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení uviedol, že súd vydal prekvapivé rozhodnutie, nakoľko zo zápisnice a ani zvukového záznamu z pojednávania nevyplýva, že súd pri predbežnom právnom posúdení považoval úver za bezúročný a bez poplatkov (a aké boli dôvody tohto zákonného následku), poisťnú zmluvu za neuzavretú a teda v konečnom dôsledku žalobu žalobkyne v plnom rozsahu za nedôvodnú. Zároveň poukázal na to, že žalovanou uplatnený nárok nie je kompenzačnou námietkou, ale ide o vzájomnú žalobu v zmysle ust. § 147 ods. 2 CSP.

6. Súd vyzval žalobcu na doplnenie skutkových tvrdení. Žalobca v podaní zo dňa 15.01.2021 uviedol, že z titulu úveru zaplatila žalovaná sumu 3.528,90 € z čoho na istinu žalobca započítal sumu 922,04 €, zmluvné úroky a poplatky sumu 2.582,74 € a úroky z omeškania 24,12 €. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru dňa 16.06.2017 žalovaná dlžila celkovo 2.412,32 € z toho istinu 2.078,396 € a na úrokoch 317,73 € a úrokoch z omeškania 15,63 €. Po zosplatnení úveru žalovaná zaplatila jednu splátku 1,00 € dňa 27.09.2017. K výpočtu RPMN uviedol, že použil žalobca zákonný vzorec a všetky premenné, ktoré z uzatvoreného úverového vzťahu reálne vyplývajú, bližšie ich nešpecifikoval. K vyjadreniu pripojil amortizačnú tabuľku, prehľad úhrad, tabuľku prepočtu RPMN.

7. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalovanej, oboznámením sa so žalobou, vyjadreniami strán sporu a listinnými dokladmi predloženými stranami sporu, pričom iné návrhy na doplnenie dokazovania strany nenavrhli. Súd zistil nasledovný skutkový stav.

8. Žalobca uzatvoril so žalovanou dňa 11.11.2011 Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Predmetnou zmluvou sa zaviazal poskytnúť žalovanej úver vo výške 3.000,00 €, úroková sadzba bola dohodnutá 16,90%, prvá splátka bola splatná 20.12.2011, konečná splatnosť úveru bola 20.11.2018, počet splátok 84, výška splátky 68,79 €, splatná k 20. dňu v mesiaci. Ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) 21,58%, priemerná hodnota RPMN 17,88%, celková čiastka spojená s úverom 5.575,22 €. V bode II. Zmluvy sú uvedené poplatky a to jednorazový spracovateľský poplatok 79,00 €, poplatok 2,99 € za správu úveru a 2,33 € za poistenie úveru.

9. Z predloženého výpisu úveru je zrejmé, že žalovaná čerpala z titulu úveru sumu 3.000,00 € a zaplatila sumu 3.528,90 €, zároveň je z výpisu preukázané, že žalobca jednostranne od marca 2012 znížil mesačnú splátku na sumu 66,42 €. Žalobkyňa splácala splátky úveru v rôznych výškach a nepravidelne od februára 2014. Celkovo zaplatila 64 úhrad od 0,37 € do 130,90 €, ktoré žalobca započítal na najstaršie nezaplatené splátky a ich príslušenstvo. Poslednú splátku vo výške 1,00 € zaplatila dňa 27.09.2017. Žalobca zaplatené splátky vo výške 3.528,90 € započítal na istinu vo výške 922,04 €, zmluvný úrok 2.069,62 €, spracovateľský poplatok 79,00 €, poplatok za správu úveru 56,81 €, poplatok za poistenie úveru 77,31 €, poplatok za upomienky 300,00 €, úroky z omeškania 24,12 €.

10. Žalobca listom zo dňa 24.04.2017 vyzval žalovanú, aby v lehote 15 dní od doručenia výzvy zaplatila dlžné splátky ku dňu 23.4.2016 (?) vo výške 730,68 €, a upozornil žalovanú na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Pretože dlžné splátky žalovaná nezaplatila, dňa 19.06.2017 žalobca oznámil žalovanej, že úver ku dňu 16.06.2017 zosplatnil a vyzval žalovanú na zaplatenie sumy 2.412,32 € do 15 dní. Oznámenie žalovaná prevzala 29.06.2017.

11. V konaní sa žalobca domáha zaplataenia rozdielu istiny vo výške 2.077,96 € (3.000,00 € - 922,04 €), úrokov vo výške 569,44 € vyčíslených od 26.08.2016 do 28.02.2018 a zmluvných úrokov vo výške 16,90% z istiny 2.077,96 € od 01.03.2018 do zaplataenia, úrokov z omeškania vo výške 101,50 € vyčíslených od 21.12.2016 do 28.2.2018 a úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 2.647,40 € (istina 2.077,96 € + úroky 569,44 €) od 01.03.2018 do zaplataenia.

12. Žalovaná na pojednávaní, a v podaní zo dňa 06.06.2021, sporovala správnosť výpočtu RPMN, pretože pri výpočte neboli zahrnuté všetky náklady a to poistenie úveru, poplatok za správu úveru a jednorazový poplatok 79,- €, ktoré boli žalovanej účtované. Celková čiastka spojená s úverom, ktorú musí zaplatiť je vyššia ako je uvedená v zmluve v neprospech spotrebiteľa o 213,14 €. Preto je úver bezúročný a bezpoplatkov.

13. Podľa ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Vstupom Slovenskej republiky do európskeho hospodárskeho a právneho systému boli do Občianskeho zákonníka zákonom č. 150/2004 Z.z. s účinnosťou od 1.4.2004 v piatej hlave začlenené ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách. Uvedená právna úprava má základ v smernici Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (platného ku dňu uzavretia zmluvy) spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom v čase uzatvorenia zmluvy, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Podľa ods. 2 v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa ustanovenia § 1 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z. (o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“), tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa; spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa ustanovenia § 2 písm. h) ZoSÚ, celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom. Podľa ustanovenia § 2 písm. g) ZoSÚ, celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok,

Podľa ustanovenia § 9 ods. 2, písm. j) ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

Podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. a) ZoSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1, b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky (hlavné refinančné operácie) bola od 26.08.2016 vo výške 0,00%.

Podľa § 10c nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

14. Uzavretá zmluva o úvere je zmluvou spotrebiteľskou, keďže žalobca ako právnická osoba poskytol v rámci svojho podnikania úver žalovanej ako fyzickej osobe, ktorá nekonala v rámci predmetu svojho povolania alebo podnikania. Súd pristúpil k skúmaniu jednotlivých obsahovaných náležitostí zmluvy a zistil, že v zmluve nie je v zmysle § 9 ods. 1 písm. j) ZoSÚ správne uvedená celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. V zmluve sa uvádza celková čiastka spojená s úverom 5.575,22 €, pričom uvedený údaj nie je pravdivý v neprospech spotrebiteľa, nakoľko žalovaná mala podľa zmluvy zaplatiť 84 splátok po 68,79 € a spracovateľský poplatok 79,00 €, spolu 5.857,36 €. Po odpočítaní poplatku za poistenie úveru 195,72 € (84 x 2,33 €), ktoré nebolo podmienkou poskytnutia úveru, bola celková čiastka 5.661,64 €, čo je i naďalej viac ako je uvedené v úverovej zmluve, preto je údaj uvedený v zmluve o celkovej čiastke spojenej s úverom, ktorú musí žalovaná zaplatiť neplatný. Navyše je nepravdivý aj údaj o výške splátky, nakoľko podľa amortizačnej tabuľky súd zistil, že posledná splátka nie je v rovnakej výške 68,79 € ale 61,37 €.

15. V zmysle § 9 ods. 2 písm. j) zákona 129/2010 Z.z. zákon vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať všetky predpoklady použité na výpočet RPMN, medzi ktoré patrí aj jednoznačne uvedená výška splátky. Žalobca uviedol, že predpoklady použité na výpočet RPMN sú uvedené v štandardných európskych informáciách (strana 7 zmluvy). V nich sa uvádza len všeobecne „splátky úveru budú splatné k dohodnutému termínu splatnosti“ bez uvedenia konkrétnej výšky splátky. Predpoklady na výpočet RPMN obsahuje aj časť I. 1. zmluvy, v ktorej sa uvádza len jedna výška splátky 68,79 €. V zmluve nie je uvedené, že ako predpoklad na výpočet RPMN bola použitá výška splátky bez poistného 66,46 €, táto skutočnosť vyplýva až z predloženého prepočtu RPMN po výzve súdu. Preto súd dospel k záveru, že zmluva neobsahuje všetky predpoklady použité na výpočet RPMN. Spotrebiteľ z uzatvorenej zmluvy nezistil aké predpoklady boli použité na výpočet RPMN. Súd vyzval žalobcu, aby preukázal správnosť výpočtu RPMN 21,58% a to doplnením konkrétnych údajov do vzorca na jeho výpočet. Napriek výzve súdu žalobca predložil len prepočet RPMN na 84 splátok z ktorého súd zistil výšku splátky 66,46 €. Z prepočtu nie je zrejmé, aké údaje boli do vzorca na výpočet RPMN použité, t. j. či bol započítaný aj jednorazový spracovateľský poplatok 79,- €.

16. Súd nepovažuje za preukázané správnosť výšky RPMN 21,58 % uvedenej v zmluve, nakoľko žalobca napriek námietkam žalovanej o nesprávnej výške RPMN a výzve súdu, nedoplnil údaje do vzorca na výpočet RPMN. Na preukázanie svojho tvrdenia len doložil prepočet RPMN, ktorý obsahuje dátum splátky, jej výšku 66,46 €, poradie (1. - 84.) a bližšie nešpecifikovaný údaj "SI, Tk od 1,00000 do 7,03014".

17. Uvedené obsahové nedostatky zmluvy majú za následok, že úver je v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) bezúročný a bez poplatkov. Žalovaná z titulu úverovej zmluvy zaplatila sumu 3.528,90 € a reálne jej boli poskytnuté finančné prostriedky vo výške 3.000,00 €. Nakoľko žalovaná zaplatila viac, než čerpala z titulu úveru, súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

18. K námietke žalovanej, že jej nebola vyplatená suma 3.000,- € ale len 2.921,- €, po znížení o spracovateľský poplatok 79,00 € súd uvádza, že žalobkyňa k svojmu tvrdeniu nepredložila žiadny dôkaz a z výpisu z úveru predloženého žalobcom táto skutočnosť nevyplýva. Z výpisu je zrejmé, že prvý bol zaúčtovaný spracovateľský poplatok 79,00 € a následne prevod sumy úveru 3.000,- € na účet označený žalovanou v úverovej zmluve, teda nie čiastka tvrdená žalovanou 2.921,- €.

19. Podľa § 255 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa čl. 17 CSP, súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

20. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 CSP a contrario i za použitia analógie podľa čl. 17 CSP. Plne úspešnej žalovanej vo veci samej nepriznal náhradu trov konania, nakoľko možnosť priznania náhrady vylučovalo to, že žalovanej v tomto konaní preukázateľne žiadne účelne vynaložené výdavky ako trovy konania nevznikli. Súd v súlade s čl. 17 základných princípov CSP, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, rozhodol priamo tak, že žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznáva (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28.2.2018 sp. zn. 7Cdo 14/2018 a z 26.10.2016 sp. zn. 6 Cdo 544/2015).

21. Danou problematikou sa zaoberalo aj občianskoprávne kolégium NS SR, pričom v uznesení č. 15 z 9.10.2018 prijalo právnu vetu podľa ktorej, ak podľa obsahu spisu strane v konaní žiadne trovy nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej náhrada trov konania nepriznáva.

22. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení ku dňu uzavretia zmluvy, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 122 Občianskeho zákonníka, lehota určená podľa dní začína sa dňom, ktorý nasleduje po udalosti, ktorá je rozhodujúca pre jej začiatok. Polovicou mesiaca sa rozumie pätnásť dní. Koniec lehoty určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehota začína. Ak nie je takýto deň v poslednom mesiaci, prípadne koniec lehoty na jeho posledný deň. Ak posledný deň lehoty prípadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

23. K vznesenej námietke premlčania žalovanou súd uvádza, že žalobca využil svoje právo na mimoriadne zosplatnenie úveru ku dňu 16.06.2017 (§565 Občianskeho zákonníka), premlčacia lehota začala plynúť odo dňa splatnosti nesplnenej splátky na základe ktorej si uplatnil svoje právo (§ 103 Občianskeho zákonníka). Od splátky splatnej dňa 20.02.2017 začala plynúť objektívna trojročná premlčacia doba na uplatnenie práva na zaplatenie úveru. Žaloba bola podaná na súde dňa 12.12.2018, teda včas pred uplynutím premlčacej lehoty.

24. Podľa § 451 ods. 1 a 2 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky (hlavné refinančné operácie) bola od 09.04.2019 vo výške 0,00%.

Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

25. Žalovaná popiera nárok žalobcu v celom rozsahu a preto plnenie, ktorého sa domáha v konaní od žalobcu nie je kompenzačnou námietkou ale vzájomnou žalobou (viď odôvodnenie uznesenia Krajského súdu v Trnave č.k. 10Co/306/2019 bod 17.). Vzájomnou žalobou doručenou súdu dňa 27.03.2019 sa domáha vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 607,09 € spolu s úrokom z omeškania 5% ročne od 12.11.2016 do zaplatenia. Svoj nárok odôvodnila tým, že žalobcovi plnila bez právneho dôvodu, nakoľko úverová zmluva je bezúročná a bezpoplatkov.

26. Žalovanej vzniklo právo na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške rozdielu medzi poskytnutým plnením a zaplatenými splátkami 451,59 € (3.000,00 € - 3.528,90 € a po odpočítaní zaplateného poistného 77,31 €). V tejto časti súd odkazuje na odôvodnenie rozsudku v ods. 14. až 17.

27. Žalobca vzniesol námietku premlčania, preto sa súd musel v prvom rade vysporiadať s otázkou včasnosti uplatneného nároku. Žalovaná sa k vznesenej námietke premlčania žalobcom nevyjadрила, neuviedla žiadne skutkové tvrdenia ohľadne začatia a plynutia premlčacích lehôt a to ani na pojednávaní, pričom je zastúpená občianskym združením na ochranu práv občanov a spotrebiteľov.

28. Z citovaného ustanovenia § 107 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia sa môže premlčať tak v subjektívnej dobe (§ 107 ods. 1), ako aj v objektívnej dobe (§ 107 ods. 2). Ak sa povinný subjekt premlčania dovoľá, nemožno oprávnenému právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia priznať, ak márne uplynula aspoň jedna z uvedených lehôt. Začiatok plynutia premlčacích dôb je určený okamihom, keď došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia. Všeobecne možno povedať, že ide o okamih splnenia všetkých predpokladov občianskoprávnej zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie. Subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr, než objektívne premlčacie doby. O tom, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal, sa totiž oprávnený nemôže dozvedieť skôr, než bezdôvodné obohatenie vôbec vzniklo. Preto ani subjektívna lehota nemôže začať plynúť skôr, než vznikne právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorého sa týka. O tom, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal, sa oprávnený dozvie vtedy, keď pozná skutkové okolnosti, z ktorých možno usudzovať na získanie bezdôvodného obohatenia na jeho úkor, a to aspoň v takej výške (objektívne vyčíslennej v peniazoch), že právo na jeho vydanie možno dôvodne uplatniť na súde. Aj v tomto prípade rozhoduje skutočná, a nie predpokladaná znalosť okolností uvedených v ustanovení § 107 ods. 1. K bezdôvodnému obohateniu získanému plnením bez právneho dôvodu, ak právny dôvod neexistoval od začiatku, ako i plnením z absolútne neplatného právneho úkonu, dochádza okamihom poskytnutia plnenia. Týmto okamihom je tiež určený začiatok objektívnej premlčacej doby. Subjektívna premlčacia doba začína plynúť odo dňa, keď sa postihnutý dozvedel, že plnil bez právneho dôvodu, resp. z absolútne neplatného právneho úkonu a komu plnil. (prof. JUDr. Karol Plank, DrSc. a kolektív, Občianske právo s vysvetlivkami, Iura Edition)

29. V danom prípade žalovaná uzatvorila spotrebiteľský úver, už v čase uzavretia úverovej zmluvy poznala všetky skutkové okolnosti, poznala zmluvné podmienky, mala k dispozícii predmetnú zmluvu. Následne, keď splácala jednotlivé splátky nad rámec poskytnutej istiny, mala vedomosť i o výške plnenia i o tom, kto získal na jej úkor bezdôvodné obohatenie. Pokiaľ nemala vedomosť o zákonných náležitostiach zmluvy a ich následkoch, mala možnosť poradiť sa s osobou znalou práva, prípadne obrátiť sa na MS SR o posúdenie úverovej zmluvy. Súd poukazuje na všeobecne (aj v oblasti súkromného práva) uznanú zásadu ignorantia iuris non excusat (neznalosť zákona neospravedlňuje), vyplývajúcu zo samej podstaty práva. Podľa § 2 Zákona č. 1/1993 Z.z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky (v znení účinnom v čase uzavretia predmetných úverových zmlúv až do 31.12.2015), „o všetkom, čo bolo v Zbierke zákonov uverejnené, platí domnienka, že dňom uverejnenia sa stalo známym každému, koho sa to týka; domnienka o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov je nevyvrátiteľná“. Súd je toho názoru, že uvedená zásada platí i pre žalovanú a to aj v prípade, ak má postavenie spotrebiteľa. V opačnom prípade, ak by uvedená zásada ustúpila ochrane slabšej strane sporu - spotrebiteľovi, išlo by o jednostranné zvýhodnenie spotrebiteľa na úkor veriteľa a prelomeniu základnej zásady rovnosti účastníkov súkromnoprávných vzťahov upravenej v ust. § 2 ods.

2 Občianskeho zákonníka a narušení jedného zo základných princípov právneho štátu, a to princípu právnej istoty.

30. Napokon jedným zo základných princípov právneho poriadku je princíp „práva patria bdelym“. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo viacerých svojich rozhodnutiach (napr. v rozhodnutí sp. zn. 5 SŽF 65/2011) poukázal na tento právny princíp v zmysle: „práva patria len bdelym (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod.“

31. V danom prípade teda nemôže byť na úkor žalobcu, že žalovaná sa nezaujímalala o ochranu a výkon svojich práv od začiatku vzniku zmluvného vzťahu, keď už vtedy jej boli známe všetky skutkové okolnosti (náležitosti zmluvy sa v priebehu trvania zmluvného vzťahu nemenili) a z ktorých bolo možné usúdiť získanie bezdôvodného obohatenia na jej úkor.

32. V zmysle uvedeného, v danom prípade žalovaná mohla svoje právo z úverového vzťahu uplatniť na súde dňom zaplataenia jednotlivých splátok, ktorými presiahla sumu 3.000,- €, t. j. prvú splátku, ktorá túto sumu presiahla zaplatila dňa 17.02.2016, predposlednú splátku zaplatila dňa 11.11.2016 a poslednú splátku vo výške 1,00 € zaplatila dňa 27.09.2017. Žalobkyňa si svoj nárok na súde uplatnila dňa 27.03.2019, a teda len pri poslednej zaplatenej splátke vo výške 1,00 € si uplatnila právo na vydanie bezdôvodného obohatenia v subjektívnej premlčacej lehote dvoch rokov, ktorá uplynula 27.09.2019. U prvej splátky, ktorú si mohla žalovaná uplatniť na súde uplynula premlčacia lehota dňa 17.02.2018, a u predposlednej splátky dňa 11.11.2018. Navyiac u prvej splátky zaplatenej dňa 17.02.2016 uplynula aj trojročná objektívna premlčacia lehota dňom 17.2.2019.

33. V danom prípade nie je možné aplikovať 10 ročná premlčacia lehota, pretože v zmysle ustanovenia § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka úmysel (či už priamy alebo nepriamy) musí smerovať k bezdôvodnému obohacovaniu sa a musí existovať už v čase získania bezdôvodného obohatenia“. (prof. JUDr. Karol Plank, DrSc. a kolektív, Občianske právo s vysvetlivkami, Iura Edition). Súd poukazuje na znenie ustanovenia § 497 OBZ, teda, že veriteľovi za poskytnutie úveru patrí odplata, preto, ak si žalobca ako veriteľ dohodol odplatu a prijímal takéto plnenie bolo to v súlade so zákonom a zmluvou a nemohlo ísť o úmyselné bezdôvodné obohatenie.

34. Vzhľadom na vyššie uvedenú argumentáciu súd zaviazal žalobcu zaplatiť žalovanej sumu 1,00 €, t. j. nepremičanú splátku. Nakoľko sa žalobca dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu, má voči nemu žalovaná nárok aj na úrok z omeškania. Keďže pri prejednávanom nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je v právnom predpise ustanovený čas plnenia, treba podľa § 563 Občianskeho zákonníka vychádzať z toho, že dlžník je povinný zaplatiť veriteľovi prvý deň po tom, čo ho veriteľ požiadal o plnenie. Žalovaná nepreukázala, že by žalobcu na plnenie vyzvala pred doručením svojho podania na súd, preto súd dospel k záveru, že žalobca bol na plnenie preukázateľne vyzvaný až doručením podania žalobkyne zo dňa 25.03.2019 prostredníctvom súdu dňa 05.04.2019 v piatok (doručenka na č. I. 102). Žalobca bol potom povinný plniť v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka nasledujúci pracovný deň po doručení, t. j. 08.04.2019 pričom do omeškania sa dostal nasledujúci deň po tom, preto súd priznal úrok z omeškania z istiny 1,00 € od 09.04.2019 do zaplataenia vo výške 5% ročne, nakoľko si výšku úroku z omeškania žalovaná uplatnila v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami. Vo zvyšku súd vzájomnú žalobu zamietol.

35. Podľa § 255 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.(1) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.(2)

36. Súd o náhrade trov konania vo veci vzájomnej žaloby rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Súd podľa pomeru úspechu v konaní priznal úspešnému žalobcovi nárok na plnú náhradu trov konania, nakoľko bol neúspešný len v zanedbateľnej časti uplatneného nároku vo výške priznanej istiny 1,- € a 0,10 €

úrok z omeškania ku dňu rozhodnutia. O výške náhrady trov konania rozhodne súd podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).